

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7C/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119210050
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8119210050.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: 1./ P. U. Z.. XX.XX.XXXX, B. XXX XX O. XXX, zastúpený JUDr. Martin Kírňák, so sídlom Vajanského 43, 080 01 Prešov, správca konkurznej podstaty úpadcu, 2./ F. U., Z.. XX.XX.XXXX, B. XXX XX O. XXX, proti žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpenému: Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice, IČO: 36 863 017, za účasti intervenientov: P. O., Z.. XX.XX.XXXX, B. B. X, XXX XX X. T. F. O.Š., Z.. XX.XX.XXXX, B. B. X, XXX XX X., právne zastúpení: JUDr. Marcel Jurko, advokát, s.r.o., so sídlom Dominikánske námestie 11, 040 01 Košice, IČO: 36 863 406, v spore o zdržanie sa výkonu záložného práva, takto

rozhodol:

I. Súd z a s t a v u j e konanie o žalobe žalobcu v 1.rade.

II. Vo vzťahu medzi žalobcom v 1.rade, žalovaným a intervenientom náhradu trov konania stranám sporu n e p r i z n á v a .

III. Súd z a m i e t a žalobu žalobkyne v 2.rade.

IV. Žalobkyňa v 2.rade j e p o v i n n á nahradiť žalovanému ako aj intervenientovi trovy konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Z r u š u j e Neodkladné opatrenie nariadené Okresným súdom Prešov číslo konania 7C/22/2019-38 zo dňa 19.06.2019.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia žalobou doručenu súdu dňa 30.05.2019 žiadali, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v okrese Sabinov, obci Hubošovce, katastrálne územie Hubošovce, zapísaných na Liste vlastníctva číslo XXX. Žalobu odôvodnili tým, že so žalovaným dňa 13.12.2010 uzatvorili Zmluvu o splátkovom úvere číslo XXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie sumy úveru 120.600 EUR. Súčasťou zmluvy o úvere bolo aj uzatvorenie zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na Liste vlastníctva číslo XXX. Žalovaná úver predčasne ukončila listom zo dňa 28.11.2018 označeným ako oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Na tento úkon však nemala ako veriteľ oprávnenie a urobila ho úmyselne v rozpore so znením zmluvy. V zmluve sa takáto dohoda o zosplatnení úveru nenachádza.
2. Uznesením Okresného súdu Prešov číslo konania 7C/22/2019-38 zo dňa 19.06.2019 súd žalovanej uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou k nehnuteľnostiam

nachádzajúcim sa v okrese Sabinov, obci Hubošovce, katastrálneho územia Hubošovce, zapísaných na Liste vlastníctva číslo 257.

3. Žalovaný sa vyjadril k žalobe žalobcov vo svojom písomnom podaní zo dňa 15.07.2019, v ktorom uviedol, že žaloba neobsahuje žiadne tvrdenia, ktoré by boli relevantné vo vzťahu k žalobnému návrhu, požiadavke, aby vo vzťahu k banke bola uložená žalobcami tvrdená povinnosť. Žalobcovia netvrdia ani nepreukázali žiadnu konkrétnu skutočnosť, ktorá by právne odôvodňovala nimi uplatňovaný záver o existencii príslušnej povinnosti banky a tvorila by základ ich pasívnej vecnej legitímácie. Zo žaloby nie je vonkoncom zrejmé, čoho sa mala táto povinnosť týkať.

4. Uznesením Krajského súdu v Prešove číslo konania 12Co/105/2019-72 zo dňa 26.09.2019 bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

6. Z výpisu z listu vlastníctva číslo XXX, okres Sabinov, obec Hubošovce, katastrálne územie Hubošovce pre súd vyplynulo, že žalobcovia v 1. a 2. rade sú vedení ako vlastníci nehnuteľnosti, a to parcely registra C číslo XXX/X o výmere XXX m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, parcely číslo 461/2 o výmere 48 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie a rodinného domu so súpisným číslom XXX, postaveného na parcele číslo XXX/X, ako aj rodinného domu súpisné číslo XXX, postaveného na parcele číslo XXX/X. Dňa 22.11.2013 bola medzi zmluvnými stranami, a to veriteľom a žalobcami v 1. a 2. rade, ako aj postupujúcim dlžníkom X. B., P. O. a F. O. ako novými dlžníkmi podpísaná Zmluva o postúpení práv a povinností zo zmluvy o splátkovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX. Podľa článku 2 bod 1 uzatvorenej zmluvy, nový dlžník preberá v celosti a bez výhrad dlh postupujúceho dlžníka zo zmluvy a ďalej nový dlžník nastupuje na miesto postupujúceho dlžníka a súčasne vyhlasuje, že mu je podrobne známy obsah zmluvy, obchodných podmienok, ako aj všeobecných obchodných podmienok. Podľa článku 2 bod 3 zmluvy, dlžník a nový dlžník sú povinní a zaväzujú sa spoločne a nerozdielne banke riadne a včas splniť záväzok vyplývajúci zo zmluvy. Banka je oprávnená požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich.

7. Listom zo dňa 24.01.2019 banka oznámila žalobcom začatie výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou v zmysle Zákona číslo 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, a to k nehnuteľnostiam zapísaných na Liste vlastníctva číslo 257.

8. Listom zo dňa 27.12.2018 žalobcovia oznámili banke nesúhlas s oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Dlh popreli, čo do dôvodu ako aj do výšky. Žalovaný listom zo dňa 28.11.2018 oznámil žalobcom, že nastal prípad porušenia povinnosti v zmysle bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery. Z tohto dôvodu banka vyhlásila ku dňu 27.11.2018 mimoriadnu splatnosť pohľadávky a vyzvala žalobcov na zaplatenie dlžnej sumy.

9. V písomnom podaní zo dňa 03.01.2022 vzal správca úpadcu Jozefa Gumana žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť.

10. Z obsahu pripojeného súdneho spisu 2ODK/117/2019 bolo súdom zistené, že Uznesením číslo konania 2ODK/717/2019-20 zo dňa 10.09.2019 bol na majetok žalobkyne v 2.rade vyhlásený konkurz. Bolo povolené oddĺženie dlžníka a zároveň začalo hlavné insolvenčné konanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.09.2019. Z obchodného vestníka číslo 244/2020 zo dňa 18.12.2020 vyplýva, že konkurz na majetok žalobkyne v 2.rade bol ukončený, pretože konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu. Týmto oznámením sa konkurz ex lege zrušil, k zrušeniu oddĺženia z tohto dôvodu nedošlo. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu spisová značka 5ODK/724/2019 bolo zistené, že uznesením zo dňa 10.09.2019 bol na majetok žalobcu v 1.rade vyhlásený konkurz. Do funkcie správcu bol ustanovený JUDr. Martin Kirňák. Zároveň bolo povolené oddĺženie žalobcu. Z obchodného vestníka číslo 224/2021 vyplýva doplnenie súpisu všeobecnej podstaty o novú súpisovú zložku majetku v súlade s § 167j zákona číslo 7/2005 Z.z., a to stavbu zapísanú na LV číslo XXX, katastrálne územie Hubošovce, a to rodinný dom súpisné číslo XXX a XXX na parcele XXX/X a XXX/X a pozemok zapísaný na LV číslo XXX, parcela číslo XXX/X o výmere XXX m² a parcela XXX/X o výmere XX m².

11. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 28.02.2022, na ktorom sa nezúčastnili žalobcovia v 1. a 2. rade, rovnako správca úpadcu žalobcu v 1.rade. Žalobcovia svoju neprítomnosť ospravedlnili zo zdravotných dôvodov, pojednávanie z dôležitého dôvodu nežiadali odročiť. Právna zástupkyňa žalovaného žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť, pridržovala sa svojich písomných vyjadrení, ako aj ústnych prednesov na pojednávaní. Rovnako žalobu žiadala zamietnuť právny zástupca intervenientov.

12. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 151a Občianskeho zákonníka, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len „záloh"), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

Podľa § 151b ods. 1 Občianskeho zákonníka, záložné právo sa zriaďuje písomnou zmluvou, schválenou dohodou dedičov o vyporiadaní dedičstva, rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, alebo zákonom. Zmluva o zriadení záložného práva na hnutelnú vec sa nemusí uzatvoriť v písomnej forme, ak záložné právo vzniká odovzdaním veci podľa tohto zákona.

Podľa § 151d ods. 1 Občianskeho zákonníka, záloh môže byť vec, právo, iná majetková hodnota, byt a nebytový priestor, ktoré sú prevoditeľné, ak zákon neustanovuje inak. 3a) Záloh môže byť aj súbor vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, podnik alebo časť podniku, alebo iná hromadná vec.

Podľa § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, 3e) alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, 3f) ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

Podľa § 151m ods. 1 Občianskeho zákonníka, predat' záloh spôsobom určeným v zmluve o zriadení záložného práva alebo na dražbe môže záložný veriteľ najskôr po uplynutí 30 dní odo dňa oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložcovi a dlžníkovi, ak osoba dlžníka nie je totožná s osobou záložcu, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Ak je záložné právo registrované v registri záložných práv a deň registrácie začatia výkonu záložného práva v registri záložných práv je neskorší, ako deň oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložcovi a dlžníkovi a ak osoba dlžníka nie je totožná s osobou záložcu, 30-dňová lehota začína plynúť odo dňa registrácie začatia výkonu záložného práva v registri záložných práv.

Podľa § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka, ak záložné právo zabezpečuje záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy, môže sa záložný veriteľ v rámci výkonu záložného práva uspokojiť len predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona alebo predajom zálohu podľa osobitných zákonov.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách č. 517/2002 Z.z., tento zákon upravuje dobrovoľné dražby (ďalej len „dražba“), kontrolu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) nad dodržiavaním podmienok organizovania a priebehu dražieb a vznik, trvanie a zánik niektorých právnych vzťahov s tým súvisiacich.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, dražbou verejné konanie, ktorého účelom je prechod vlastníckeho práva alebo iného práva k predmetu dražby, konané na základe návrhu navrhovateľa, pri ktorom sa licitátor obracia na vopred neurčený okruh osôb prítomných na vopred určenom mieste s výzvou na podávanie ponúk a pri ktorom na osobu, ktorá urobí najvyššiu ponuku, prejde príklepom licitátora vlastnícke alebo iné právo k predmetu dražby, alebo verejné konanie, ktoré bolo licitátorom ukončené z dôvodu, že nebolo urobené ani najnižšie podanie.

Podľa § 6 ods. 1,6,7 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, Predmetom dražby môže byť vec, právo, iná majetková hodnota, ktorá je prevoditeľná, súbor vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, podnik alebo časť podniku, ak bolo navrhnuté ich vydraženie a ak spĺňajú podmienky ustanovené týmto zákonom. Dražiť nemožno nehnuteľné veci, ak hodnota pohľadávky bez jej príslušenstva zabezpečenej záložným právom ku dňu oznámenia o začatí výkonu záložného práva neprevyšuje 2 000 eur. Dražiť nie je možné veci, na ktoré bolo uplatnené zádržné právo.

13. Záložné právo slúži na zabezpečenie práva veriteľa na splnenie záväzku dlžníkom, ktorý dlžníkovi vyplýva zo záväzkovo-právneho vzťahu. Súd uvádza, že záložné právo má k záväzkovo-právne mu vzťahu akcesorickú povahu, to znamená, že vznik a trvanie záložného práva nerozlučne súvisí so zabezpečenou pohľadávkou. Záložné právo plní zabezpečovaciu, ale rovnako aj uhradzovaciu funkciu. Založenie predmetu záložného práva donucuje dlžníka, aby sa s plnením svojho záväzku zbavil záložného práva, ktoré ho obmedzuje pri nakladaní so zálohom. Uhradzovacia funkcia sa prejavuje v možnosti veriteľa dosiahnuť uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu, ak jeho pohľadávka nebude riadne splnená. Žalobcovia svoj nárok uplatnili z dôvodov, že neboli splnené podmienky na zosplatnenie úveru, nakoľko toto právo v súlade s § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nebolo zmluvne upravené. Zároveň poukázali na inštitút dobrovoľnej dražby. Záložné právo je podľa názoru súdu legitímny právny inštitút, na realizáciu ktorého slúži zákon o dobrovoľných dražbách.

Súd nezistil, že by tieto právne normy boli v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a tento rozpor ani nie je oprávnený konštatovať, nakoľko záver o protiústavnosti konkrétnej právnej normy môže vyhlásiť jedine Ústavný súd Slovenskej republiky. Žalobcovia totiž nepopreli existenciu záložného práva a zabezpečovanej pohľadávky a netvrdili ani ich zánik. Preto súd, podľa jeho názoru, nemôže uložiť záložnému veriteľovi povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva bez časového obmedzenia. Ak by sa aj súd prejudiciálne zaoberal skúmaním existencie neprijateľných zmluvných podmienok v úverovej zmluve, vo vzťahu k žalovanému petitu ide o skutočnosť bezpredmetnú. Súd teda urobil záver, že nie je možné bez časového ohraničenia zakázať žalovanému výkon záložného práva dobrovoľnou dražbou, keďže toto právo má žalovaný zriadené v súlade so zákonom a na základe platnej záložnej zmluvy, a to bez zreteľa na to, že sa jedná v súčasnosti o obydlie žalobcov. Rozsudok, ktorým by sa vyhovel žalobnému petitu by mohol znamenať, že neskoršej zmene pomerov, napríklad pri zmene obydlija žalobcu, by stále bránil žalovanému vykonať jeho práva dobrovoľnou dražbou na založenú nehnuteľnosť, aj keď by v nej žalobca nebýval. Vyslovenie zákazu výkonu záložného práva v rozsudku, by podľa názoru súdu, predstavoval zásah do ústavných práv záložného veriteľa, ktorý má síce platne zriadené záložné právo, ale rozhodnutím súdu by ho nemohol vykonať. Uvedený právny názor je v súlade s rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Konkrétne súd poukazuje na rozhodnutia 8Cdo/147/2017 z 29.01.2019, 5Cdo/113/2017 zo dňa 25.04.2019, ako aj rozhodnutie 2Cdo/36/2019. Súd tak prijíma záver, že nie je možné bez časového obmedzenia zakázať výkon záložného práva záložnému veriteľovi. Navyše, doplnením súpisu konkurznej podstaty boli uvedené nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva číslo 257, správcom úpadcu žalobcu v 1. zaradené do súpisu. Tvrdenia žalobcov o tom, že si žalovaný neprihlásil svoju pohľadávku v rámci konkurzného konania sa nezakladajú na pravde, nakoľko z obchodného vestníka číslo 224/2021 vyplýva doplnenie súpisu majetku všeobecnej podstaty o novú súpisovú zložku k nehnuteľnostiam zapísaných na liste vlastníctva číslo XXX a rovnako žalovaný súdu predložil prihlášku pohľadávky do konkurzného konania, vedeného pod číslom 5ODK/724/2019, ale rovnako aj vo vzťahu k žalobkyne v 2.rade v konkurze vedenom pod sp. zn. 2ODK/717/2019. V neposlednom rade, súd poukazuje na pasivitu žalobcov v 1. a 2. rade, ktorí dňa 30.05.2019 podali žalobu o zdržanie sa výkonu záložného práva. V rámci ich povinnosti predkladať na podporu svojich tvrdení dôkazy však súdu nepredložili základné listinné dôkazy preukazujúce ich nárok, ako je zmluva o splátkovom úvere, ako aj záložnú zmluvu. Súdom nariadených pojednávaní vo veci samej sa nezúčastnili, alebo ich žiadali odročit'. Z tohto dôvodu súd hodnotí v celom rozsahu za nedôvodnú žalobu žalobkyne v 2. rade, preto ju v celosti zamietol. Správca úpadcu žalobcu v 1.rade v písomnom podaní zo dňa 03.01.2022 vzal žalobu v celom rozsahu späť a konanie navrhol zastaviť. Súd postupom podľa § 144 a 145 CSP konanie o žalobe žalobcu v 1.rade zastavil so súhlasom intervenienta, ako aj žalovaného. Vo vzťahu medzi žalobcom v 1.rade a žalovaným a intervenientom aplikoval ustanovenie § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania, nakoľko je toho názoru, že správca úpadcu, ktorý koná v mene a na účet úpadcu z procesného hľadiska nezavinil zastavenie tohto konania. Vo vzťahu medzi žalobcom v 1. rade, žalovaným a intervenientom súd z dôvodu aplikácie tohto ustanovenia náhradu trov konania nepriznal.

14. O trovách konania vo vzťahu medzi žalobkyňou v 2.rade a žalovaným, intervenientom rozhodol súd postupom podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa v 2.rade bola neúspešná, je tak povinná nahradiť intervenientovi, ako aj žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%. O ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením postupom podľa § 262 CSP, ktoré vydá vyšší súdny úradní po právoplatnosti tohto rozsudku. Aplikáciu § 257 C.s.p. medzi týmito stranami sporu súd nevzhladol.

15. Súd postupom podľa § 335 ods. 1 CSP zrušil nariadené neodkladné opatrenie Okresným súdom Prešov číslo konania 7C/22/2019-38 zo dňa 19.06.2019, keďže zamietol žalobu žalobkyne v 2. rade a konanie o žalobe žalobcu v 1. rade pre späťvzatie žalobného návrhu zastavil.